

[S. Munk.]

Til Slut skal jeg kun sige, at naar vi gaar ind for Lovforslaget, er det først og fremmest af Hensyn til de ca. 4 000 Arbejdere, der nu er beskæftigede hos Firmaet, og de mange andre, sikkert Tusinder af Arbejdere, der indirekte finder Beskæftigelse derigennem. Disse Arbejdere er uden Skyld i Forholdene og har været uden al Indflydelse derpaa. Det kan ikke forsvares, at saa mange Tusinde Arbejdere ud over de øvrige ca. 160 000 arbejdsledige, vi har i Øjeblikket, skal kastes paa Gaden.

Ved dette Lovforslags Vedtagelse gives der Tid til en Undersøgelse af Firmaets Forhold, og der gives derved Mulighed for, at disse Arbejdere fortsat kan beskæftiges. Dette vil vi naturligvis tage rimeligt Hensyn til. Vi gaar altsaa med til Lovforslaget først og fremmest af Hensyn til de mange Tusinde Arbejdere, det her drejer sig om, for at disse ikke skal komme til at lide under Ledelsens fejlagtige Dispositioner.

Det privatkapitalistiske System, som mit Parti altid har bekæmpet og fremdeles altid vil bekæmpe, maa tage det fulde Ansvar for den Situation, dette Firma er inde i i Dag, det maa gøre det paa samme Maade som mangfoldige Gange før. Mange Gange før har vi staaet overfor lignende Sammenbrud og Vanskeligheder for Firmaer, og det privatkapitalistiske System er Aarsag til denne Tingenes Tilstand. Og gid saa dette Forhold og de øvrige af samme Art maa føre til, at den brede Befolkning vil lære, at det nye, der skal til, ikke er en Opretholdelse eller en Forbedring eller Udvidelse af det privatkapitalistiske System, nej, det er først og fremmest et snævrere økonomisk Samarbejde end det, vi hidtil har kendt. Først derved vil vi være i Stand til at opnaa den Planmæssighed i Produktion og Fordeling, der skaber en ensartet Beskæftigelse og hindrer de op- og nedadgaende Bevægelser, som vi har kendt til, navnlig i Efterkrigstiden.

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget og henstille, at det henvises til en kort Udvalgsbehandling.

Madsen-Mygdal: Jeg skal ikke følge den ærede Ordfører for Socialdemokratiet i hans mere almindelige Betragtninger. Jeg skal kun sige, at naar det ærede Medlem fandt Anledning til at betragte den Sag, der her foreligger, som et Vidnesbyrd om det umulige i det privatkapitalistiske System, saa tror jeg, det ærede Medlem gaar en lille Smule for vidt. Jeg tror ikke, man tør paastaa, at det vilde være bedre, hvis alle Virksomheder tilhørte Staten og dreves af

Staten. Vi har jo en Række Virksomheder, der drives af Staten, og det karakteristiske ved alle disse næsten uden Undtagelse er, at de giver et stort Underskud, som Børgerne maa betale gennem Skatterne. Saa længe man kan faa Skatterne ind, gaar saadanne Statsvirksomheder uanset, hvordan Tiderne er, men hvis alle Virksomheder skulde være inde under Statens Ledelse og Drift, saa vilde der være den meget kedelige Fejl ved Systemet, at der manglede private erhvervsdrivende til at betale Statsvirksomhedernes Underskud.

Men jeg skal, som sagt, i øvrigt ikke komme ind paa disse almindelige Synspunkter, jeg skal holde mig til det foreliggende Lovforslag. Jeg kan da begynde med at sige, at jeg er enig med den højtærede Handelsminister, naar han i Gaar udtalte en Beklagelse af, at et af vort Lands største industrielle Foretagender, et Foretagende, der i rent teknisk Henseende vel nok har indtaget en fremskudt Plads, nu befinder sig i den Situation, at det har maattet anmode Ministeriet om Betalingshenstand ved særlig Lov. Der er vel ogsaa Grund til hertil at føje en Beklagelse over, at de finansielle Vanskeligheder, som foreligger, er indtraadt saa pludseligt og uventet, at en Lovgivning af saa ekstraordinær Karakter er blevet nødvendig.

Jeg gaar imidlertid ud fra, at Forslaget vil blive nærmere overvejet i et Udvalg, og at Handelsministeren, som bebudet, er villig til at meddele Udvalgets Medlemmer de Oplysninger, som Ministeren i øvrigt maatte være i Besiddelse af, saaledes at det bliver muligt at skønne over Rækkevidden og Konsekvenserne af denne Betalingshenstand, og jeg kan for mit Partis Vedkommende udtale, at vor Tilslutning til Forslaget vil afhænge af disse Meddelelser og af Forhandlingerne i øvrigt i et saadant kommende Udvalg.

Jeg finder dog Anledning til allerede nu her ved Sagens første Behandling at udtale min store Betænkelighed navnlig ved Forslagets § 5, der i Henstandstiden anbringer Handelsministeren som den egentlige Leder af hele Foretagendet. Denne Paragraf lyder saaledes — jeg udbeder mig Formandens Tilladelse til at oplæse den:

„Betalingshenstandens Indrømmelse er betinget af, at Selskabet underkaster sig de Vilkaar, der herfor opstilles af Ministeren for Handel og Industri, derunder i Særdeleshed, at Selskabets Forhold gøres til Genstand for en indgaaende Undersøgelse med Henblik paa Virksomhedens Videreførelse, og at Selskabet i